

TEKSTS: ANITRA LESTLANDE, VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTA AUGU AIZSARDZĪBAS DEPARTAMENTA REFERENTE

Lai atspirgtu pēc ziemas

Kā palīdzēt augļu kokiem un ogu krūmiem pēc šīs savādās, sniega nabagās ziemas? Vēl grūti prognozēt, kādas sekas dārzos varētu būt atstājis ilgstošais kailsals. Sala bojājumus, ja tādi radušies, varēs manīt tikai pēc augļu koku noziedēšanas. Līdz tam gan sala novājinātie, gan veselie koki jāpasargā no augu slimībām un kaitēkļiem, kā arī no nezālēm, kas cenšas konkurēt par barības vielām augsnē. To, kādus augu aizsardzības līdzekļus drīkst lietot mazdārzos, varat uzzināt tabulā.

Svarīgi

› Atcerieties, ka **Bordo šķidrums 3%** vai **Čempionu 1%** koncentrācijā drīkst lietot, kamēr augļu koki un ogu krūmi ir bez lapām. Ja šos preparātus smidzina uz plaukt sākušiem kokiem vai krūmiem, koncentrācija jāsamazina līdz 0,5–0,75%, citādi tiks bojātas saplakušās lapas.

Kraupis uz ābeles lapām

Pavasārī un vasaras sākumā lietojamie augu aizsardzības līdzekļi (3. reģistrācijas klase)

FUNGICĪDI

KULTŪRAUGI	SLIMĪBAS	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DĪŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
Bordo maisījums					
Ābeles, bumbieres	Kraupis; augļu puves	Darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 1-3%	Nav	1	Apsmidzināt agri pavasarī pirms lapu plaukšanas
Jāņogas, ērkšķogas, upenes, avenes	Ogulāju lapu iedegas; lapu sikplankumainība	Darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 1-3%	Nav	1	Agri pavasarī pirms lapu plaukšanas
Zemenes	Zemeņu lapu baltplankumainība	0,5-1% darba šķidrums	Nav	2	Lapu ataugšanas laikā un pēc ražas novākšanas
Čempions 50 p.s.					
Ābeles	Ābeļu kraupis	30-45 g/100 m ² vai darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 0,5-0,75%	Nav	1	Pavasārī pirms kraupja asku sporu izlidošanas (no pumpuru briešanas līdz lapiņu <i>peļausu</i> stadijai)
Bumbieres	Bumbieru kraupis	30-45 g/100 m ² vai darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 0,5-0,75%	Nav	1	Pavasārī pirms kraupja asku sporu izlidošanas (no pumpuru briešanas līdz lapiņu <i>peļausu</i> stadijai)
Ķirši, plūmes, aprikozes	Kaulenķoku sausplankumainība; kaulenķoku pelēkā puve	30-45 g/100 m ²	Nav	1	Agri pavasarī pirms ziedēšanas

FOTO: MĀRA BĒRZINA, VAAD KURZEMES REĢIONĀLĀS NODAĻAS VEČĀKA INSPEKTORE SHUTTERSTOCK

KULTŪRAUGI	SLIMĪBAS	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DĪŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
Lazdas	Bakteriālais vēzis	130 g/100 m ²	Nav	1	Pavasari no pumpuru briešanas līdz lapu plaukšanai vai rudenī pēc ražas novākšanas, vai lapbires laikā
Upenes, jānogas, ērkšķogas	Ogulāju lapu iedegas; lapu sīkplankumainība	30-45 g/100 m ²	Nav	1	Pavasari pirms lapu plaukšanas vai rudenī pēc ražas novākšanas
Avenes, kazenes	Avenāju mizas plaisāšana; avenāju iedegas	30-45 g/100 m ²	Nav	1	Pavasari pirms lapu plaukšanas vai rudenī pēc ražas novākšanas
Vinogas	Vinkoku istā miltrasa; neistā miltrasa	20 g/100 m ²	Nav	2	Pavasari, sākot no pumpuru plaukšanas līdz ziedēšanai, atkārtoti pēc 10-14 dienām

Dithane NT

Ābeles, bumbieres	Ābeļu kraupis; bumbieru kraupis	30 g/10 l ūdens	28	4	Profilaktiski pēc brīdinājuma par asku sporu izplatības sākumu vai iestājoties slimības attīstībai labvēlīgiem laika apstākļiem, sākot no pumpuru piebriešanas stadijas līdz kraupja sporu izplatīšanās beigām. Atkārtoti smidzina pēc 14 dienām. Ar 10 l darba šķidruma var apstrādāt vismaz 150 m ²
	Bumbieru-kadiķu rūsa	30 g/10 l ūdens	28		Apsmidzina bumbieres pumpuru plaukšanas laikā, atkārtoti - pēc 14 dienām, līdz primārās infekcijas uzliesmojuma beigām
Plūmes, ķirši	Plūmju rūsa; kaulenķoku sausplankumainība; vējplūmes	30 g/10 l ūdens	30	4	Profilaktiski vai parādoties slimības pirmajām pazīmēm, kad pirmās lapas ir pilnīgi izplaukušas. Atkārtoti smidzina pēc 14 dienām. Ar 10 l darba šķidruma pietiek vismaz 150 m ² platībai
Upenes, jānogas, ērkšķogas	Ogulāju lapu iedegas	40 g/10 l ūdens	30	4	Ērkšķogas apsmidzina ziedēšanas sākumā, upenes un jānogas - pēc ziedēšanas. Atkārtoti smidzina pēc 10 dienām. Ar 10 l darba šķidruma var apstrādāt 200 m ²

Dzelzs vitriols k.v. (dzelzs sulfāts)

Augļu koki	Sūnas, ķērpji uz stumbriem un zariem; slimību izraisītāju ziemojošās stadijas	Darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 1-1,5%	Nav	1	Apsmidzina agri pavasarī pirms veģetācijas sākuma vai vēl rudenī, miera periodā
------------	---	---	-----	---	---

Effector

Ābeles	Ābeļu kraupis; zaru un stumbru iedegas; augļu rūgtā puve; augļu parastā puve; rūsa; augļu koku vēzis	Darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 0,05-0,1%	21	6	1. un 2. smidzinājums - asku sporu izlidošanas laikā un ziedēšanas beigās; 3. smidzinājums un pārējie - atkārtoti pēc 8-14 dienām
		0,05-0,075%			
Bumbieres	Augļu parastā puve	0,1%	21	6	Pumpuru plaukšanas laikā, atkārtoti pēc 7-14 dienām līdz primārās infekcijas uzliesmojuma beigām 1. un 2. smidzinājums - asku sporu izlidošanas laikā un ziedēšanas beigās 3. smidzinājums un pārējie - atkārtoti pēc 8-14 dienām
	Rūsa; alternarioze	0,075-0,1%			
	Bumbieru kraupis	0,075-0,1%			
Ķirši	Augļu parastā puve	Ieteicamā koncentrācija 0,075-0,1%	28	6	Līdzko sākusies ziedēšana, ziediem nobirstot un 4 nedēļas pirms ražas novākšanas Pirms ziedēšanas un ziedēšanas beigās, atkārtoti pēc 14 dienām Pumpuriem plaukstot, atkārtoti pēc 14 dienām Rudenī, kad birst lapas, atkārtoti - pavasarī, sākoties ziedēšanai
	Ķiršu lapbire	0,05-0,075%			
	Ķiršu kraupis	0,05-0,075%			
	Kaulenķoku sausplankumainība	0,05-0,075%			
Upenes, jānogas, ērkšķogas	Rūsa; lapu plankumainība	0,05-0,075%	28	3	Parādoties pirmajām slimības pazīmēm, pirms ziedēšanas un pēc ražas novākšanas
Avenes	Avenāju mizas plaisāšana; dzinumumu iedegas	0,075-0,1%	Nav	2	Parādoties pirmajām slimības pazīmēm, pirms ziedēšanas vai pēc ražas novākšanas

Bumbieru-kadiķu rūsa

Padomi

- › Pirms iegādāties augu aizsardzības līdzekli, noskaidrojiet, kāda slimība vai kaitēklis posta jūsu augus.
- › Pārliecinieties, vai iepakojumā ir lietošanas instrukcija latviešu valodā. Ja nav, pieprasiet pārdevējam, lai to noteikti iedod.
- › Pirms pesticīda lietošanas rūpīgi izlasiet instrukciju. Ievērojiet to!
- › Lietojiet tikai konkrētam noteiktai slimībai vai kaitēklim paredzēto augu aizsardzības līdzekli.
- › Precīzi ievērojiet lietošanas instrukcijas norādes par nepieciešamajiem individuālajiem drošības līdzekļiem - aizsargapģērbu, aizsargbrillēm, respiratoru, cimdiem un gumijas zābakiem. Der ievērot principu: labāk vairāk nekā par maz!
- › Aprēķiniet nepieciešamo darba šķidruma daudzumu, sagatavojiet vien tik, cik vajadzīgs, un izlietojiet tajā pašā dienā!

Dārza kopšana

Ābolu tinēja kāpura bojājums

Svarīgi

> Augu aizsardzības līdzekļus nedrīkst smidzināt, ja vēja ātrums pārsniedz 4 m sekundē. Nelietojiet tos, ja gaisa temperatūra ir virs +25 °C, jo tas var kaitēt apstrādājamiem augiem, kā arī var samazināties preparāta efektivitāte.

> Nelietojiet augu aizsardzības līdzekļus lietus laikā, citādi preparātu noskalos, pirms tas saistījies ar auga virsmu. Lietošanas instrukcijā norādīts, cik ilgam laikam pēc kultūrauga apsmidzināšanas jāpaiet bez lietus.

> Lai neciestu ūdeni mītošie organismi, ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus nedrīkst lietot tuvāk par 10 m no ūdenstecēm un ūdenstilpēm (ja konkrētā līdzekļa marķējumā nav norādīts cits attālums).

> Darbā ar augu aizsardzības līdzekļiem aizliegts iesaistīt personas, kas jaunākas par 18 gadiem, grūtnieces un mātes, kas baro bērnu ar krūti.

> Tukšo augu aizsardzības līdzekļa iepakojumu izskalo trīs reizes un skalojamo ūdeni izmanto darba šķidrums sagatavošanai. Izskaloto iepakojumu likvidē kopā ar sadzīves atkritumiem.

KULTŪRAUGI	SLIMĪBAS	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DIŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
------------	----------	----------------	---------------------	------------------------	-----------------------------

Tiovits 80 d.g.

Ābeles, bumbieres	Īstā miltrasa	30-75 g/100 m ² vai darba šķidrums ieteicamā koncentrācija 0,75%	Nav	1	Pirms ziedēšanas
		30-75 g/100 m ² vai 0,3-0,5% darba šķidrums	7	4	Augļu kokus apsmidzina sārto pumpuru stadijā, atkārtoti pēc 5-10 dienām
Plūmes, ķirši	Kaulenķoku lapu sausplankumainība	30-50 g/100 m ² vai 0,75% darba šķidrums	Nav	1	Pirms ziedēšanas
		30-50 g/100 m ² vai 0,5% darba šķidrums	7	2	Pēc ziedēšanas
Upenes	Ērkšķogu Amerikas miltrasa	20-30 g/100 m ² vai 0,4-0,5% darba šķidrums	7	3	Parādotes pirmajām slimības pazīmēm

Topas 100 EC

Bumbieres	Bumbieru-kadiķu rūsa	0,6-1 ml preparāta uz 1 l ūdens	14	1	Profilaktiski slimības attīstībai labvēlīgos apstākļos pumpuru plaukšanas laikā
-----------	----------------------	---------------------------------	----	---	---

Vara vitriols k.v. (vara sulfāts)

Augļu koki	Kraupis; parastā augļu puve; kaulenķoku pelēkā puve	15-20 g/100 m ² vai 0,5-1% darba šķidrums	Nav	1	Agri pavasarī pirms veģetācijas sākuma
Ogulāji	Ogulāju lapu iedegas; lapu sīkplankumainība	8-10 g/100 m ² vai 0,5-1% darba šķidrums	Nav	1	Agri pavasarī pirms veģetācijas sākuma
Ābeles, bumbieres	Ķērpji	15-20 g/100 m ² vai 1% darba šķidrums	Nav	1	Pirms pumpuru plaukšanas
Augļu koki	Augļu koku vēzis	3-5% darba šķidrums	Nav	1	Dezinficēt zāģējuma brūces un brūces, kas veidojas, izgriežot augļu koku vēzi

INSEKTICĪDI

KULTŪRAUGI	KAITĒKĻI	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DIŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
------------	----------	----------------	---------------------	------------------------	-----------------------------

Decis 2.5 e.k.

Ābeles, bumbieres	Sūcējkaitēkļi, tinēji, lapgrauži	8 ml preparāta uz 10 l ūdens	30	2	Smidzina, kaitēklim parādotes. Ar 10 l darba šķidrums apstrādā 150 m ² platību
Ķirši, plūmes	Sūcējkaitēkļi, plūmju zāglapsenes	8 ml preparāta uz 10 l ūdens	20	2	Smidzina, kaitēklim parādotes (10 l/150 m ² platībai)
Jānogas, upenes, ērkšķogas	Sūcējkaitēkļi, lapgrauži	8 ml preparāta uz 10 l ūdens	20	1	Smidzina, kaitēklim parādotes (10 l/150 m ² platībai)
Avenes, zemenes	Aveņu ziedu smecernieks	8 ml preparāta uz 10 l ūdens	Nav	1	Smidzina, kaitēklim parādotes (10 l/150 m ² platībai)

Decis Mega

Ābeles, bumbieres	Laputis, lapu tinēji, ābeļu ziedu smecernieks, ābolu tinējs, ābolu zāglapsene	4 ml preparāta uz 10 l ūdens	30	2	Smidzina, kaitēklim parādotes. Ar 10 l darba šķidrums apstrādā 200 m ² platību
-------------------	---	------------------------------	----	---	---

Litagra Decis Mega 50 e.ū.

Ābeles, bumbieres	Laputis, lapu tinēji, ābeļu ziedu smecernieks, ābolu zāglapsene	4 ml preparāta uz 10 l ūdens	30	2	Apsmidzina, kaitēklim parādotes. Ar 10 l darba šķidrums apstrādā 200 m ²
-------------------	---	------------------------------	----	---	---

Fitoekols IF

Ogulāji	Laputis, tripši, siltumnīcu baltblusiņa, aveņu ziedu smecernieks	Darba šķidrums ieteicamā koncentrācija 2%	Nav	4	Apsmidzina, kaitēklim parādotes, atkārtoti pēc 10-15 dienām
---------	--	---	-----	---	---

KULTŪRAUGI	KAITĒKĻI	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DĪŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
Fastac 50 un Kestac 50					
Ābeles, bumbieres, plūmes, ķirši	Lapu tinēji, laputis, ābeļu lapu blusiņa, ābeļu ziedu smecernieks, ābolu tinējs	10-15 ml preparāta uz 10 l ūdens vai 1-1,5 ml uz 1 l ūdens	14	2	Smidzina, kaitēklīm parādotes. Ar 10 l darba šķidruma apstrādā 200-500 m ² platību
Avenes, zemenes, jāņogas	Aveņu ziedu smecernieks, laputis, avenāju vabole	10-15 ml preparāta uz 10 l ūdens vai 1-1,5 ml uz 1 l ūdens	14	2	Stādījumus apsmidzina profilaktiski pirms ziedēšanas vai arī kaitēklīm parādotes. Ar 10 l darba šķidruma apstrādā 200-500 m ² platību
Karate Zeon 5 CS					
Ābeles, bumbieres	Smecernieki, tinēji, zāglapsenes, laputis, ābeļu lapu blusiņa, mazais salnas sprīžmetis	4-5 g/100 m ²	28	2	Smidzina, kaitēklīm parādotes
Plūmes, ķirši	Smecernieki, plūmju augļu tinējs, zāglapsenes, laputis, salnsprīžmetis	4 g/100 m ²	28	1	Smidzina, kaitēklīm parādotes
Nimazals e.k.					
Ābeles	Laputis, sprīžmeši, augļu koku sarkanā tiklērce	10 ml/100 m ² vai darba šķidruma ieteicamā koncentrācija 0,3%	14	2	Pirms un pēc ziedēšanas, parādotes pirmajām kaitēkļa bojājumu pazīmēm (tātad 1.-2. kāpuru vecuma stadijā)
Tiovits 80 d.g.					
Ābeles, bumbieres	Tiklērce	30-75 g/100 m ² , darba šķidruma koncentrācija 0,75%	Nav	1	Pirms ziedēšanas
		30-75 g/100 m ² , darba šķidruma koncentrācija 0,3-0,5%	7	4	Apsmidzina sārtu pumpuru stadijā, atkārtoti pēc 5-10 dienām
Zemenes	Zemeņu ērce	20-30 g/100 m ² , darba šķidruma koncentrācija 0,2-0,4%	Nav	3	Pirms ziedēšanas vai pēc ražas novākšanas

HERBICĪDI

KULTŪRAUGI	KAITĒKĻI	PREPARĀTA DEVA	NOGAI-DĪŠANAS LAIKS	APSTRĀŽU SKAITS SEZONĀ	APSTRĀDES LAIKS, NORĀDĪJUMI
Azils 100 e.k.					
Augļu koku un ogulāju stādījumi	Īsmūža viendīgļlapju nezāles (vējauza, līnu airene, parastā gailšāre u.c.)	48 ml/400 m ²	30	2	Apsmidzina līdz nezāļu stiebrošanai
		Ložņu vārpata	40-60 ml/400 m ²	30	Apsmidzina, kad vārpata sasniegusi 15-20 cm garumu
Betanal					
Zemenes	Īsmūža divdīgļlapju un dažas viendīgļlapju nezāles	100 ml preparāta uz 10 l ūdens	Nav	3	1. variants. Stādījumus apsmidzina pavasarī, kad sadīgušas pirmās nezāles (nezāļu dīgļlapu stadijā), līdz zemeņu ziedēšanas sākumam. Atkārtoti to dara pēc 5-14 dienām, kad sadīgušas jaunas nezāles. Ar 10 l darba šķidruma var apstrādāt vismaz 500 m ² platību
		150 ml preparāta uz 10 l ūdens	Nav	2	2. variants. Apsmidzina pavasarī, kad sadīgušas pirmās nezāles, līdz zemeņu ziedēšanas sākumam (nezāļu pirmo isto lapu stadijā). Atkārtoti pēc 5-14 dienām, kad sadīgušas jaunas nezāles. Ar 10 l darba šķidruma var apstrādāt vismaz 500 m ² platību
Glifosātu (darbīgā viela) saturošie herbicīdi					
Augļu dārzi	Īsmūža un daudzgadīgās viendīgļlapju un divdīgļlapju nezāles	Deva norādīta preparāta marķējumā	Nav	1	Apsmidzina nezāles to aktīvas augšanas periodā, kad tās ir 15-20 cm garas, sargājot no preparāta augļu koku lapotni, stubrus un sakņu dzinumus

Plūmju tinēja kāpurs

Ābeļu ziedi nokaltuši smecernieka postījumu dēļ.

Jāņogu sarkanpangu laputs bojājumi

Toode
JUMTS MANAI MĀJAI

- * tērauda jumtu un sienu materiāli
- * lietus ūdens noteksisistēmas
- * ārējās palodzes, karnīzes un citi loģijumi no tērauda
- * profesionālie skārdnieka instrumenti

Krustkalni - 26 650 111 Sigulda - 26 545 111
Rīga - 26 647 111 Valmiera - 26 164 111
Liepāja - 26 596 111 Gulbene - 28 696 111
Tukums - 28 664 111 Limbaži - 26 336 111
Smiltene - 26 595 111 Balvi - 26 146 111

Bezmaksas konsultāciju tālrunis **80004636**